

VIRU VANGLA

Sotsiaalministeerium

Teie: 23.04.2026

nr 1.2-2/37-1

Meie: 11.05.2026

nr 2-1/3-26/55-2

info@sm.ee

**Seisukoht eelnõule: Sotsiaalministri 9. juuli 2025. a
määruse nr 29 „Nõuded toitlustamisele
kinnipidamisasutuses“ muutmise**

Lugupeetud sotsiaalminister

Edastasite vanglatele seisukoha esitamiseks ministri määruse nr 29 muutmise eelnõule (edaspidi eelnõu). Vanglate nimel esitab seisukoha vanglateenistuse haldusosakond, kes tegeleb kõikide vanglate eelarve täitmise kontrollimise ja kinnipeetavate toitlustamisega.

Eelnõu seletuskirjas on välja toodud, et eelnõu koostamise tingis vanglateenistuse initsiatiiv. Antud viide on õige, kuid jääme erinevale seisukohale, et miks selline ettepanek vanglateenistuse poolt tehti. Nimelt tõi vanglateenistus juba määruse nr 29 ettevalmistamise kooskõlastusringis välja, et vanglateenistus ei näe tehnilist probleemi määruse nõuete täitmiseks, kuid põhiprobleemiks on, et määruse ettevalmistamise käigus ei lahendatud määruse vastuvõtja poolt küsimust, milliste ressursside arvel toitlustamise uued nõuded täidetakse. Nagu ka käesoleva eelnõu seletuskirjas on asjakohaselt välja toodud, siis seni kehtiva regulatsiooni järgi oli kinnipeetavate toitlustamise aastane kulu ca 1,1 miljonit eurot. Määrusega kehtestatud nõuete täitmisel oleks täiendav rahaline kulu vanglateenistuse eelarvele ca 0,64 miljonit eurot¹, ehk siis toitlustamise eelarve oleks tõusnud 58%.

Tõsi, eelnõu jõustumisel ei tekiks lisakulu 2026. a eelarvele, mis on vanglateenistuse vaates tervitatav. Samas on eelnõusse täiendavalt lisatud D-vitamiini väljastamise kulu, mis 2027. aastal tähendaks veel 23,4 tuhat eurot. Rahastamise allikana on märgitud, et Justiits- ja Digiministeeriumi kaudu on esitatud rahastustaotlus RES 2027–2030 raames. Märgime, et taotlus RES raames ei kindlusta raha eraldamist vaatamata sellele, et tegemist on õigusruumi muudatusest tingitud vajadusega. Vanglateenistusel endal selliste kulutuste katmiseks kärpeme tingimustes vahendid puuduvad.

Lisaks toome välja, et eelnõu seletuskiri ei kajasta aastate lõikes tõusvaid lisavajadusi päris õigesti. Eelnõust nähtub, et arvestuse aluseks on võetud THI prognoositav tõus. Samas on teada ka see, et toiduainete hinnatõus ja THI ei pruugi olla sama suure tõusuga. Nii nt on välja toodud, et 2025. a jooksul tõusis THI 4,8%, kuid toit ja mittealkohoolsed joogid kallinesid oluliselt rohkem – 6,9%². Kuna vanglateenistus on kinnipeetavate toitlustamise lisakulu puhul aluseks võtnud toiduainete hinnad ja jätnud võimalikud kõrvalkulud välja, siis tuleks ka prognoositava hinnatõusu arvestamisel aluseks võtta pigem prognoositav toiduainete kallinemine. Kui isegi lähtuda THI-st, siis tuleks lähtuda uuemast prognoosist, arvestades mh ka aktuaalset rahvusvahelist olukorda, mis tooks kaasa suurema kallinemise kui sotsiaalministeerium prognoosinud on.

¹ Siin ja edaspidi on toitlustamise hindade puhul võetud arvesse 2025. a toiduainete hindadest lähtuv toitlustamise kulu ja kulude tõus.

² <https://www.err.ee/1609903873/aasta-keskmisena-tousis-tarbijahinnaindeks-2025-aastal-4-8-protsenti>
Viru Vangla vanglateenistuse haldusosakond / veeb: vanglateenistus.ee / Viru Vanglas / Ülesõidu 1 / 41536
Jõhvi / e-post: viruv.info@vanglateenistus.ee / Tartu Vanglas / Turu 56 / 51004 Tartu / e-post: tartuv.info@vanglateenistus.ee / Tallinna Vanglas / Linnaaru tee 5, Soodevahe küla, Rae vald / 75322 Harjumaa / e-post: talv.info@vanglateenistus.ee
Registrikood 70008144

Eelnevast tulenevalt leiame, et jääb risk, et vanglad ei suuda eelnõuga kehtestatavaid uusi nõudeid täita. Eelnõuga kulude edasilükkamine 2027. aastani on tervitatav, kuid peame endiselt mõistlikumaks muuta nõudeid tootlustamise osas paindlikumaks ja riigieelarvele vähem koormavaks.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Risto Lindeberg
Osakonnajuhataja

Risto Lindeberg
5683 5084 Risto.Lindeberg@vanglateenistus.ee